

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Extra Posten.

Torsdagen den 24 Augusti 1820.

Kärleken på Galèrerna.

(Forts. från N:o 67.)

Min mor märkte våra känslor nästan så snart som vi sjelfva. Hon mätte strax med riktig blick de hinder, som uppreste sig mot en förbindelse mellan en rik ung man af ansead familj och en fattig flicka, som måste förvärfva ett tarfligt uppehälle med sina händers arbete, och hvars hela stolthet bestod deri, att hennes far som Esquadrons-Chef dött på valplatsen en ärefull död för fäderneslandet. Då Julius anhöll om min hand, förklarade min mor, att hon ej kunde gifva sitt samtycke, förrän han erhållit sin fawiljs. Detta af en fin känsla förestafvade beslut missagade icke heller mig. Nu kom Julius en dag, utom sig af smärta, och berättade, med hvad förakt och med hvilka forskräckliga hotelser hans släktingar mottagit underrättelsen om det föreslagna giftermålet. En oncel hade mest satt sig deremot, som varit hans förmyndare, och hvars fru kunde gälla som ett mönster af alla laster, hvilka ett dumt högmod, öfvermod och egenkärlek kunna föda. Ibland de förbannelser Julius utstötte mot henne, hörde jag en, hvars rysliga betydelse jag alltför sent erfor: "Otacksamma, eländiga människa!" — utropade han — "och jag har ej dragit i

betänkande att åt dig uppoffra tusen gånger mer än mitt lif!...."

Följande dagen (på denna dag öppnade sig en smärtans och dödens afgrund för tre människor) inträdde Julius i min mors rum, blek, darrande och i en förvirring, som det är omöjligt att beskrifva, just som vi ville gå till sängs. "Rädda mig!" — ropade han till oss, och kastade sig på sina knän -- "rädda mig! Jag är utan hopp förlorad! De följa mig kanske tätt i spåren... läsen dörrarna..."

En tjerdedelstimme förlöt, innan vi af honom kunde erhålla någon upplysning om hvad som händt, hvilket redan förskräckte oss, innan vi kände det. Ändtligen väcktes han ur sin dvala af mina böner och tårar, och sedan han hade öppnat fönstret, liksom han velat mäta höjden (vi bodde i tredje våningen), och sedan han hundrade gånger hade betäckt min mors och mina händer med sina kysar, förkrossade han vårt hjerta med en uppriktig framställning af orsaken till sin förtviflan.

"Ni veten" — begynte han — "att min far dog utomlands, der han i början af våra borgerliga oroligheter sökte en tillflykt. Med en oncel, som var min förmyndare, återvände jag till Frankrike, och de tjänster denne min oncel hade visat regeringen, förmådde denne icke blott att gifva oss tillbaka en del af våra familjegods, utan äfven att anförtra åt honom

en af de första poster vid finansstyrelsen. Han hade innehåft denna plats i några år, då han erböd sig att afråda den åt mig, med vilkor, att jag skulle med främmande underskrifter förse åtskilliga räkningar, dem han måste förete vid sin redovisning. Jag ursäktar mig ej med min ungdom, ännu mindre med min okunnighet i affärer; jag visste, att desse akter voro falska, och vägrade i början att deltaga i ett sådant bedrägeri; men min oncel beviste mig så väl, att detta ej skadade någon, att det stode i hans makt att låta dessa räkningar försvinna, emedan han kunde låta dem kontant till sig utoetalas af publika kassor, och öfvertygade mig om, att min familj skulle utan dem inom kort tid förlora sin ära och sin förmögenhet; endast jag vore i stånd att rädda för mig sjelf hvad som ännu stode att rädda. Icke heller kunde jag dervid blottställa mig för den ringaste fara, emedan han sjelf ensam vore ansvarig för akterna öfver sin befattning. Nog af, det lyckades honom att öfvertala mig, och jag besegrades af hans enträgna böner, eller, för att vara fullkomligt uppriktig, af guldets förföriska glans. Så förföt ett år, och jag åtnjöt min lysande ställning i staten med så mycket större säkerhet som min oncel redan för flera månader tillbaka hade visat mig officiella bevis, att hans redogörelse för staten vore i den bästa ordning. Men han bedrog mig; de falska dokumenterna voro ännu till, förfalskare namn bekant, och befallning gifven att arresteras mig."

Julius talte ännu, då vi hörde, att man åtskilliga gånger med häftighet klapade på vår port. "Der äro de!" ropade han med en förfärande ångest. Min mor, min förträffliga mor, var den enda, som i detta förskräckliga ögonblick behöll sin sans. Våra sängar stodo i alkoven. Hon bad Julius att dölja sig mellan madrasserna i den, som stod längst bort, och mig att lagga mig vid hans sida. Derpå släkte hon ljuset och kastade sig på sin säng. Knappt hade hon lagt sig, innan det klap-

pade på vår dörr. Min mor öppnade ej, förrän hon hade undanröjt all hvad som kunde förråda en tredje persons närvaro.

Municipal-embetsmannen, som anförde de Gensd'armer, hvilka voro utskickade för att arresteras mig, uppförde sig med en skonsamhet, som mycket mildrade de giltiga förhållnings-ordernas stränghet. Hvarje vinkel i huset undersöktes. Min mor stod åter upp, och då Police-Kommissarien hade besett hennes säng stycke för stycke, ville han äfven närma sig till min; men min mor vände sig strax till Municipal-embetsmannen, och sade till honom med tårar i ögonen, att jag var mycket sjuk. Hon bad honom betrakta mig vid ljuset, för att sjelf öfvertyga sig om sanningen af hennes försäkran. Han gjorde detta, och min dödsblekhet måste hafva öfvertygat honom, att jag var illamående — kanske gissade han äfven den verkliga orsaken till min sjukdom. Denne ädle man var sjelf läkare; han kände min puls, och med ögonen vända åt den sidan af sängen, hvars upphöjning tycktes förekomma honom misstänkt, tryckte han min hand, och yttrade till sina följeslagare, att jag var farligt sjuk. Må han i det enda ögonblick, då jag vågade kasta ögonen på honom, hafva läst tacksamhetens känsla!

Gensd'armerne aflägsnade sig, och vi stodo upp, då vi hörde porten öppnas och tillslutas. Jag kan ej beskrifva huru förskräcklig denna natt var för oss, hvilka känslor skakade oss. Fasa, mod, förtviflan och kärlek voro i strid med hvarandra. Vi måste åtskiljas innan dagbräckningen. Vi öfverenskommo, att Julius skulle i ögonblicket lemna Paris och söka att uppnå någon hamn. Han lemnade oss. Fyra timmar sednare underrättade han oss i en biljet, att han var arresterad. Jag erfor sedan hvilken usling hade anmält hos Police-Kommissarien, att den olycklige dolde sig i vårt hus. Man ställde sig i försåt för honom på gatan, och redan var fängelsets dörr sluten efter honom.

Efter en obeskrifligt smärtfull känsla i de första ögonblicken, under hvilka min själ samlade en styrka, hvartill jag sjelf ej hade trott mig i stånd, stod mitt beslut fast. Jag svor att uppföra mitt lif för min kärlek, och den bästa af alla mödrar, hvars sjuklighet oroad mig, mottog och helgade min ed.

Först begåfvo vi oss till Julius' oncel. Han bemötte oss med mycket öfvermod, och hans fru rödnade ej att yttra, att hans kärlek till mig, hvarmed jag liksom hade förstocket honom, utan tveifvel fört honom från ett fel till ett annat, och äntligen till det brott, hvarföre han var anklagad. — "Föraktliga varelse!" — utbrast min mor med rättvis vrede, hvilken ännu mera ökades af den smärta, som vacktes hos mig af dessa skändliga ord. — "Ni anklagar min oskyldiga dotter? Nå väl, inför domstolen skall ni svara! Vi skola framställa oss der, för att lägga för en dag gerningar, som äro oss bekanta, och för att afslöja den verkliga upphofsmanen till det brott, som lagarne skola hämnas, och hvarmed ovärdige släktingar belasta den olycklige, som de hafva gjort till sin medbrottsling." Med dessa ord, hvilkas sanning stod bekräffad på de personers panna, till hvilka de voro ställda, lemnade min mor huset, och drog mig med sig, utan att höra på de förslag man gjorde till vår tillfredsställelse.

Julius var inspärrad som en förbrytare, och fjorton dagar förflöto, innan viingo återse hvarandra och öfverlägga om de steg vi på begge sidor borde taga. Hans oncel, som under de sista tvenne åren hade förstört all sin egendom, grep emellertid till flykten, och den anklagade var ensam kvar med hela tyngden af de på honom hvilande beskyllningar.

Ödet, som från vaggan syntes hafva bestämt mig till ett exempel af fullkomlig olycka, frantog mig min mor få dagar innan Julius skulle framställas för sina domare.

Huru skildra de känslor, som kanske ännu ingen af mitt kön uthärdat? Huru med ord beskrifva de qual jag i hela tre månader måste utstå hos en långsamt döende mor och under min älskades fångenskap?

(Slut e. a. g.)

Chrysostomus.

St. Johannes Chrysostomus, en namnkunnig Kyrkofader, föddes i Antiochien omkring år 344. Hans far, vid namn Secundus, commenderade rikets trupper i Syrien. I Grekland banade ännu värtaligheten vägen till de första värdigheter. Chrysostomus lärde den under *Libanius*, den ryktbaraste talare på sin tid, och öfverträffade snart sin mästare. Sedan han studerat Philosophien under *Andragathius*, ägnade han sig åt Bibelns begrundande, och beslöt att, långt ifrån världens fåfängliga glans, i Syriens öknar helga sin lefnad åt Gud.

I en ålder af 20 år hade han väl inför domstolen utfört några rättegångsmål med utomordentlig framgång; men snart försakade han allt detta, för att i botfärdighetens klädnad genom vako och fasto hos sig förstöra lustarnas välde.

Han lefde tre år i Antiochien. En förtrolig vänskap förenade honom redan den tiden med *Basilus*, med *Theodorus*, sedermera Biskop i Mopsueste, och med *Maximus*, sednare Biskop i Seleucien. När *Theodorus* hade för ett ögonblick öfvergifvit sitt kall, skref Chrysostomus tvenne värtaliga förmaningar till honom, för att återföra honom till sin pligt. Provinsens Biskopar hade beslutit att tilldela honom och *Basilus* lika värdighet, och församlades till detta val; men Chrysostomus tog flykten och dolde sig. *Basilus* blef utnämnd till Biskop och hade att tacka en from list af sin vän för sin upphöjelse, men hvaröfver han bittert beklagade

sig. Chrysostomus försvarade sig i en värtalig skrift om det presterliga embetet.

Han var den tiden först 26 år gammal. År 374 drog han sig tillbaka till eremiterna, som bebodde bergstrakten vid Antiokiens gräns. Den lefnad han förde med dem, beskriver han sjelf på följande sätt: "De stå upp vid hanens första rop eller omkring midnatten. Sedan de gemensamt läst några Psalmer och Hymner, sysselsätter sig hvar och en i sitt tjäll med den hel. Skrifts läsning eller böckers afskrifning. Derpå gå de i kyrkan. Efter messan återvända de i all stillhet till sina boningar. De tala aldrig med hvarandra. Deras föda är bröd och salt; några taga dertill litet olja, och de sjuke vegetabilier. Efter måltiden hvila de några ögonblick, och företaga åter sina vanliga öfningar. De gräfva i jorden, hugga ved, förfärdiga korgar och kläder, samt två de resandes fötter. Deras säng är en på marken utbredd matta, deras klädnad hudar eller tyg af get- eller kamelhår. De gå barfota, hafva ingen egendom, orden *mitt* och *ditt* uttala de aldrig. I deras tjäll råder en oafbruten frid, en stilla och lugn, i världen knappast känd glädje."

Efter fyra år lemnade Chrysostomus dessa eremiter, för att söka en ännu djupare enslighet. Han dolde sig i en håla, der han tillbragte tvenne år, utan att lägga sig. Hans vakande, hans andagtsfulla späkningar och hans bonings fuktighet förorsakade en farlig sjukdom, som tvingade honom tillbaka till Antiochien (381). Samma år blef han af dervarande Biskop kallad till Diaconus, och 386 upphöjd till presterligt embete. Denne Biskop gjorde honom äfven till sin Vicarius, och uppdrog åt honom att förkunna Ordet för det blindt troende folket. Hittills hade detta

göromål varit endast Biskoparna förbehållet.

(Slut e. a. g.)

De två Syskonen.

Tiden var född och Herren Gud hade skapat jorden. Då sade Herren: Varde ljus! och det vardt ljus; och han åtskiljde ljuset från mörkret, och befalte dem att i en beständig omväxling kringsväfa den nyskapade jorden. Men då ljus och mörker åtskiljdes, då framsprungo två hulda, intagande Englar. Den ena, med muntra, leende ögon, kallade sig Morgon; den andra, med trånfull, smäktande blick, kallade sig Afton. Och Herren vinkade dem inför sin Thron, och tilltalade dem: Gån ut, j hulda tvillingbarn af det moderliga Chaos! omsväfven min jord, du Morgon som ljusets, du Afton som mörkrets beredande häröld. Långe skolen j vandra åtskiljde; blott stundom och för få ögonblick skolen j mötas, till dess jag åter en gång för alltid förenar eder i den moderliga famnen.

Och Morgon och Afton sväfvade ut från Herrans Thron, och med trånande längtan följde de troget hvarannan på deras vänliga flygt kring vår jord.

Blott en gång om året mötas de öfver Nordens fjäll till en flygtig broderkyss. Då smyckar Naturen sig med sin skönaste prydnad, för att fira de hulda syskonens glada möte; och vi upptända då brinnande bloss*), såsom ett jordiskt återsken af deras purpurläppars himmelska glöd.

*) Har afscende på den i flere landsorter brukliga seden, att midsommarsnatten upptända stora eldar.

N:o 69 utgifves nästa Måndag.

Stockholm, tryckt hos JOHAN IMNELIUS, 1820.